

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 6PP/7/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124010212
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Šnajderová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2024:6124010212.1

Uznesenie

Samosudkyňa Okresného súdu Banská Bystrica JUDr. Eliška Šnajderová v trestnej veci odsúdeného A. B. o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody na verejnom zasadnutí v Banskej Bystrici dňa 11.04.2024 takto

rozhodol:

Súd podľa § 415 ods. 1 Tr. por., v spojení s § 66 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a § 66 ods. 3 Tr. zák. zamietla návrh odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v Krupine, trvale bytom Zvolen, t.č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica – Kráľová na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený:

- trestným rozkazom Okresného súdu Zvolen sp.zn. 1T/41/2022 zo dňa 08.11.2022,
- trestným rozkazom Okresného súdu Zvolen sp.zn. 0T/42/2021 zo dňa 25.04.2021, v spojení s uznesením Okresného súdu Zvolen sp.zn. 0T/42/2021 zo dňa 10.02.2023 a
- rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp.zn. 1T/15/2023 zo dňa 24.05.2023.

odôvodnenie:

Dňa 28.02.2024 podal odsúdený na Okresný súd Banská Bystrica žiadosť o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorú odôvodnil tým, že už má polovicu trestu vykonanú (č.l. 1).

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody. Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva. Podľa § 66 ods. 3 Tr. zák. ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2. Podľa § 415 ods. 1 Tr. por. o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Na verejnom zasadnutí konanom dňa 11.04.2024 súd vykonal dokazovanie výsluchom odsúdeného a prečítaním listinných dôkazov, pričom zistil, že u odsúdeného neboli splnené materiálne podmienky na jeho prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že všetko je to na súde. Je si vedomý, že je recidivista, ale nejakú šancu by tam mohol mať. Ešte nikdy si nepodával žiadosť o podmiennečné prepustenie.

Z hodnotenia odsúdeného vo výkone trestu vyplýva, že odsúdený bol do výkonu trestu dodaný zo slobody predvedením dňa 02.01.2023 do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica. Počas pobytu v uvedenom ústave neboli v jeho správaní, vystupovaní ako aj v dodržiavaní právnych noriem a predpisov platiacich vo výkone trestu zaznamenané žiadne nedostatky. Do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica – Kráľová bol premiestnený dňa 14.02.2023. Po absolvovaní nástupného oddielu, kde adaptácia na podmienky výkonu trestu prebehla bez problémov bol dňa 21.02.2023 v rámci vnútornej diferenciacie ústavu umiestnený do ubytovne s „C“ diferenciacnou skupinou. Penitenciárne zaobchádzanie bolo zamerané najmä na dodržiavanie ústavného poriadku a časového rozvrhu dňa. Celkové správanie a vystupovanie odsúdeného bolo na požadovanej úrovni, príkazy a pokyny plnil. Voči príslušníkom a zamestnancom ústavu sa správal slušne. V dodržiavaní zákona a ústavného poriadku sa u odsúdeného vyskytli aj nedostatky, avšak menej závažného charakteru, ktoré boli riešené formou výchovných pohovorov (fajčenie mimo vyhradený priestor, spal prikrytý dekou po vyhlásení budíčka). Svojim správaním a plnením povinností si odsúdený postupne vytvoril podmienky na zmenu diferenciacnej skupiny, ktorá mu bola zmiernená z „C“ na „B“ dňa 16.01.2024. Po zmiernení diferenciacnej skupiny je správanie a vystupovanie odsúdeného voči personálu ústavu naďalej na požadovanej úrovni. V dodržiavaní ústavného poriadku a právnych noriem neboli zaznamenané žiadne nedostatky. Zásady osobnej ako aj kolektívnej hygieny dodržiava na požadovanej úrovni. V interpersonálnej oblasti vo vzťahu k spoluodsúdeným sa správa slušne, bez negatívnych prejavov. Do osvetových a vzdelávacích aktivít – prednášok organizovaných pre odsúdených sa nezapája. Disciplinárne potrestaný počas výkonu trestu nebol, disciplinárne odmenený bol doteraz jedenkrát formou pochvaly zo dňa 09.01.2024 za všeobecný rozvoj osobnosti – činnosti súvisiace s udržiavaním čistoty a poriadku spoločných priestorov ústavu. V čase osobného voľna odsúdený sleduje televízne programy, počúva rozhlasové vysielanie, hráva spoločenské hry. Do voľnočasových aktivít organizovaných ústavom a aktivít, ktoré sú organizované spoluodsúdenými v ubytovni sa zapája. Evidujú sa účasti na turnaji v stolnom tenise, hraní spoločenských hier, videoprojekcie či hudobnom koncerte. Možno konštatovať, že svoj voľný čas sa snaží využívať pomerne zmysluplne. Odsúdený bol od 22.03.2023 do 12.04.2023 pracovne zaradený na pracovisku v ústave „Zedko“ zamerané na triedenie a recykláciu elektro odpadu. Z pracoviska bol vyradený na návrh vedúcej pracoviska. Dôvodom bola skutočnosť, že nebol schopný osvojiť si základné pracovné postupy. Neskôr ako pracovne nezaradený sa zapájal do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného so zameraním na udržiavanie čistoty a poriadku spoločných priestorov oddielu. Po zmene diferenciacnej skupiny bol opäť zaradený do práce, a to od 17.01.2024 na nestrážené pracovisko s dohľadom mimo ústav Elektro 2 so zameraním na recykláciu a triedenie elektroodpadu, kde pracuje aj v súčasnosti. Do práce nastupuje pravidelne, negatíva v pracovnej oblasti neboli zaznamenané. Zverené povinnosti sa snaží plniť k spokojnosti nadriadených. Sociálny kontakt s vonkajším prostredím počas výkonu trestu udržiava s tetou C. D., súrodencami E. B. a F. A. prostredníctvom korešpondencie a telefonovania. Uplatnil si aj právo na nárokovú návštevu, videonávštevy si zatiaľ neuplatnil. Možno konštatovať, že odsúdený prejavuje záujem o upevňovanie vzájomných vzťahov s príbuznými. Zo skráteného výpisu klienta vyplýva, že mu bola rozhodnutím Okresného súdu Zvolen sp.zn. 3T 100/2014 nariadená protitoxikologická a protialkoholická liečba ambulantnou formou, ktorú zatiaľ nevykonal, termín nástupu určený nebol. Resocializačná prognóza odsúdeného je nepriaznivá, riziko recidívy trestnej činnosti je vyhodnotené ako vysoké. K trestnej činnosti zaujíma čiastočne kritický postoj. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností, s poukázaním na vysoké riziko sociálneho zlyhania a čiastočne kritickému postoju k trestnej činnosti riaditeľ ústavu neodporúča odsúdeného podmienčne prepustiť (č.l. 8-9).

Z rozsudku Okresného súdu Zvolen sp.zn. 1T/15/2023 zo dňa 24.05.2023 vyplýva, že odsúdený bol právoplatne uznaný vinným z prečinu „Marenie výkonu úradného rozhodnutia“ podľa § 348 ods. 1 písm. a) Tr. zák., za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia (č.l. 10-11).

Z trestného rozkazu Okresného súdu Zvolen sp.zn. 1T/41/2022 zo dňa 08.11.2022 vyplýva, že odsúdený bol právoplatne uznaný vinným z prečinu „Výtržníctvo“ podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zák. a z prečinu „Ublíženie na zdraví“ podľa § 156 ods. 1 Tr. zák., za čo mu bol uložený úhrnný a súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Súd zároveň zrušil výrok o treste z trestného rozkazu Okresného súdu Zvolen sp.zn. 3T/72/2022 zo dňa 30.06.2022, právoplatného dňa 21.09.2022,

ktorým bol odsúdený pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. f) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace nepodmienečne, so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. V ostatnom ostáva trestný rozkaz Okresného súdu Zvolen sp.zn. 3T/72/2022 zo dňa 30.06.2022 nedotknutý (12-14).

Z trestného rozkazu Okresného súdu Zvolen sp.zn. 0T/42/2021 zo dňa 25.04.2021 vyplýva, že odsúdený bol právoplatne uznaný vinným z prečinu „Krádež“ podľa § 212 ods. 1 písm. g) Tr. zák., za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace, výkon ktorého sa odsúdenému podmienečne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 24 mesiacov. Z uznesenia Okresného súdu Zvolen sp.zn. 0T/42/2021 zo dňa 10.02.2023 vyplýva, že odsúdený sa v skúšobnej dobe podmienečného odsúdenia neosvedčil a bol mu nariadený výkon trestu odňatia slobody so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Z lustrácie v Centrálnej evidencii správnych deliktov a priestupov mal súd preukázané, že odsúdený v minulosti spáchal 46 priestupkov, a to proti verejnému poriadku, podľa zákona č. 513/2009 Z.z. o dráhach, na úseku cestnej premávky, proti občianskemu spolunažívaniu, podľa zákona č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva, proti majetku a podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (č.l. 24-28).

Z lustrácie Generálnej prokuratúry bolo zistené, že voči odsúdenému nie je v súčasnosti vedené trestné konanie, ktoré by nebolo skončené (č.l. 29-38).

Z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že odsúdený je zamestnaný počas výkonu trestu odňatia slobody (č.l. 39).

Z odpisu registra trestov na odsúdeného bolo zistené, že odsúdený bol doteraz pätnásťkrát súdne trestaný za rôznu, prevažne násilnú trestnú činnosť. Odsúdený bol opakovane vo výkone trestu odňatia slobody. V rámci jednotlivých odsúdení bol odsúdenému uložený desaťkrát nepodmienečný trest odňatia slobody, jedenkrát mu bol uložený trest povinnej práce, v rámci ktorého súd odsúdenému nariadil výkon náhradného trestu odňatia slobody a štyrikrát mu bol uložený tzv. podmienečný trest, pričom v dvoch prípadoch sa odsúdený v skúšobnej dobe osvedčil a v jednom prípade sa odsúdený v skúšobnej dobe neosvedčil a bol mu nariadený výkon trestu odňatia slobody. V troch prípadoch sa na odsúdeného hľadí akoby nebol odsúdený (č.l. 40-41).

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že u odsúdeného neboli splnené materiálne podmienky na jeho prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Odsúdený aktuálne od 09.01.2023 vykonáva trest odňatia slobody, ktorý mu bol postupne uložený trestným rozkazom Okresného súdu Zvolen sp.zn. 0T/42/2021 zo dňa 25.04.2021 v trvaní 4 mesiace so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia za spáchanie jedného prečinu, trestným rozkazom Okresného súdu Zvolen sp.zn. 1T/41/2022 zo dňa 08.11.2022 v trvaní 18 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia za spáchanie dvoch prečinov a rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp.zn. 1T/15/2023 zo dňa 24.05.2023 v trvaní 3 mesiace so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia za spáchanie jedného prečinu. Keďže odsúdený medzitým vykonal časť trestu odňatia slobody uložený trestným rozkazom Okresného súdu Zvolen sp.zn. 1T/41/2022 zo dňa 08.11.2022, lehota na podmienečné prepustenie z tohto trestu nastala s poukazom na ustanovenie § 66 ods. 1 písm. a) Tr. zák. v spojení s § 66 ods. 3 Tr. zák. (po započítaní časti vykonaného zrušeného trestu od 02.01.2023 do 09.01.2023 a po započítaní doby zadržania od 11.07.2022 do 12.07.2022) dňa 16.01.2024. Odsúdený vykonal časť trestu potrebnú na to, aby mohol podať žiadosť o podmienečné prepustenie, súd preto konštatuje, že boli splnené formálne podmienky na podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Súd ďalej skúmal splnenie materiálnych podmienok na podmienečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, pričom na základe vykonaného dokazovania nebola zistená existencia dôvodov, na základe ktorých by súd návrhu odsúdeného vyhovel.

Pokiaľ ide o splnenie prvej materiálnej podmienky, ktorou je plnenie povinností odsúdeného v rámci aktuálne vykonávaného trestu odňatia slobody, možno konštatovať, že odsúdený túto podmienku čiastočne splnil. Počas výkonu trestu odňatia slobody bolo správanie a vystupovanie odsúdeného na požadovanej úrovni, zaznamenané nedostatky boli menej závažného charakteru (fajčenie mimo vyhradený priestor, spal prikrýty dekou po vyhlásení budíčka), príkazy a pokyny personálu ústavu plní, v interpersonálnej oblasti vo vzťahu k spoluodsúdeným sa správa slušne, bez negatívnych prejavov. Počas výkonu trestu bol jedenkrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol. Odsúdený je počas výkonu trestu zamestnaný. Do práce nastupuje pravidelne, negatíva v pracovnej oblasti neboli zaznamenané, zverené povinnosti sa snaží plniť k spokojnosti nadriadených. Odsúdený využíva voľný čas v priebehu výkonu trestu relatívne aktívnym spôsobom. V ubytovni sleduje televízne vysielanie, počúva rozhlasové vysielanie, hráva spoločenské hry. Evidujú sa účasti na turnaji v stolnom tenise, hraní spoločenských hier, videoprojekcie či hudobnom koncerte. Do voľnočasových aktivít organizovaných ústavom a aktivít, ktoré sú organizované spoluodsúdenými v ubytovni sa zapája. Do osvetových a vzdelávacích aktivít – prednášok organizovaných pre odsúdených sa nezapája. Možno konštatovať, že svoj voľný čas v podmienkach výkonu trestu využíva pomerne zmysluplne. Resocializačná prognóza odsúdeného je nepriaznivá, riziko recidívy trestnej činnosti je vyhodnotené ako vysoké. K trestnej činnosti zaujíma čiastočne kritický postoj. Odsúdený nebol odporučený na podmiennečné prepustenie s dohľadom. Na základe uvedených skutočností možno považovať prvú materiálnu podmienku len za čiastočne splnenú.

V prípade splnenia druhej materiálnej podmienky, t.j. možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti bude viesť riadny život je potrebné zohľadniť okolnosti predchádzajúceho života odsúdeného, vrátane jeho skorších odsúdení (R-5/2017).

Odsúdený bol doteraz pätnásťkrát súdne trestaný za rôznu, prevažne násilnú trestnú činnosť, za čo mu bol opakovane uložený aj nepodmienečný trest odňatia slobody. Z uvedeného je nesporne zrejmé, že ani jednotlivé odsúdenia nemali u odsúdeného dostatočný výchovný a motivačný charakter, pretože sa opakovane dostával do rozporu so všeobecne záväznými právnymi normami a odsúdený sa nepoučil. V uvedenej súvislosti je potrebné poukázať na skutočnosť, že odsúdený mal počas jednotlivých odsúdení za páchanie trestnej činnosti dostatok možností uvedomiť si negatívne dôsledky porušovania spoločenských noriem a svoje správanie napraviť, avšak nestalo sa tak a odsúdený sa opakovane dopúšťal protiprávnej činnosti. Zo správania a konania odsúdeného možno ustáliť, že odsúdený dostatočným spôsobom neprejavil účinnú snahu po svojej náprave. Z tohto dôvodu súd konštatuje, že odsúdený na základe doterajšieho spôsobu života dostatočne nepreukázal, že by doteraz vykonaná časť trestu odňatia slobody splnila účel trestu. Súd vzhľadom na predchádzajúci spôsob života odsúdeného nemá záruku, že určenie skúšobnej doby v prípade podmiennečného prepustenia a hrozba možného vykonania zvyšku trestu odňatia slobody by bola pre odsúdeného dostatočne motivujúcim faktorom na zmenu jeho správania. Súd tiež poukazuje na skutočnosť, že odsúdenému bol v minulosti uložený aj štyrikrát tzv. podmiennečný trest s určením skúšobnej doby, pričom v jednom prípade sa odsúdený v skúšobnej dobe neosvedčil a bol mu nariadený výkon trestu odňatia slobody. Odsúdenému bol tiež raz uložený aj trest povinnej práce, pričom odsúdenému bol nariadený výkon náhradného trestu odňatia slobody. V tejto súvislosti súd zdôrazňuje, že ani prechádzajúce odsúdenia neprímali odsúdeného viesť riadny život. V konečnom dôsledku, aj ústav na výkon trestu vyhodnotil riziko recidívy trestnej činnosti odsúdeného ako vysoké a jeho resocializačnú prognózu za nepriaznivú. Napokon je potrebné uviesť, že odsúdenému bolo vo veci Okresného súdu Zvolen sp.zn. 3T/100/2014 uložené ochranné protialkoholické a protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou, ktoré odsúdený doteraz nevykonal. Odsúdený bol teda pred nástupom na výkon trestu preukázateľne závislý od požívania alkoholu a omamných a psychotropných látok v takom rozsahu, že mu súd uložil ochranné liečenie ambulantnou formou. Aj z tohto dôvodu súd nemá záruku, že odsúdený bude v prípade podmiennečného prepustenia bez absolvovania ochrannej liečby abstinovať a nepáchať trestnú činnosť.

Súd nespochybňuje, že správanie odsúdeného počas výkonu trestu je pozitívne, avšak preukázanie polepšenia je len jednou z podmienok na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Súd ďalej uvádza, že pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody je v zmysle § 66 ods. 2 Tr. zák. povinný prihliadať aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva. Odsúdený v súčasnosti vykonáva tresty odňatia slobody za spáchanie štyroch prečinov. Určenie výkonu trestu odňatia slobody v ústave na výkon

trestu so stredným stupňom stráženia, v ktorom aktuálne odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, je dôkazom, že v prípade odsúdeného sa vyžaduje prísnejšia forma spôsobu výkonu trestu. Práve u takýchto odsúdených sa pri podmienечnom prepustení vyžaduje existencia takých okolností, z ktorých bude nepochybné, že prevýchova a náprava odsúdeného bola počas vykonaného trestu odňatia slobody zabezpečená a splnená do takej miery, že ďalší výkon trestu nie je potrebný, čo u odsúdeného doteraz preukázané nebolo.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd zamietol návrh odsúdeného na podmienечné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť na Okresnom súde Banská Bystrica v lehote troch pracovných dní odo dňa jeho oznámenia.